

Poziția Platformei ProTECT cu privire la Hotărârea de Guvern pentru aprobarea Mecanismului național de identificare și referire a victimelor traficului de persoane adoptată la 31 ianuarie 2023

***Mecanismul național de identificare și referire** oferă instituțiilor și organizațiilor implicate în lupta împotriva traficului de persoane un cadru formal pentru cooperare în vederea îmbunătățirii capacității de identificare a victimelor și de asigurare a protecției și asistenței acestora, indiferent de persoana, instituția sau organizația cu care victima intră în contact pentru prima dată.*

Membrii Platformei ProTECT au contribuit activ în ultimul an la elaborarea acestui nou mecanism prin participarea la dezbateri intense și multiple întâlniri de lucru în vederea completării și îmbunătățirii mecanismului anterior. Unele dintre propunerile noastre se regăsesc în prezentul Proiect, propuneri ce aduc modificări necesare din punctul de vedere al profesioniștilor din societatea civilă care lucrează în teren cu victimele, pentru o mai bună protecție a acestora și un acces mai facil la servicii.

Modificările principale propuse de Platforma ProTECT și introduse în noul MNIR sunt următoarele:

- **Identificarea proactivă:** identificarea victimelor traficului de persoane nu doar ca răspuns la o sesizare sau informare, ci și în urma înțelegerii dobândite de actorii formali și informali din comunitățile locale a problemelor la nivelul unei comunități având la bază creșterea gradului de conștientizare asupra riscurilor pe care le implică traficul de persoane/minori.
- **Perspectiva victimologică:** identificarea victimei traficului de persoane ținând cont nu doar de perspectiva legală, ci și de perspectiva victimologică. Astfel, noul mecanism promovează identificarea imediată a victimelor traficului de persoane pornind de la semne și indicatori, factori care au condus sau au contribuit la intrarea persoanei în situație de exploatare, vulnerabilități, dar și consecințe ale situației de trafic. Perspectiva victimologică, instrument al specialiștilor și organizațiilor specializate, permite victimelor un acces mai facil la servicii de protecție și asistență specializate.

- **Diferențierea între victimă potențială, victimă prezumată și victimă identificată:** **victima potențială** este persoana care prezintă indicii specifice traficului de persoane și care poate fi detectată nu doar de organele cu atribuții de control sau de alte categorii profesionale, ci inclusiv de publicul larg; victima potențială devine **victimă prezumată** în momentul în care este notificată către autorități, ceea ce declanșează automat obligația acestora de a investiga respectivul caz; iar victima prezumată devine **victimă identificată** în urma coroborării datelor și informațiilor suplimentare de către poliție, primind statut de victimă a traficului conform prevederilor legale. *Toate victimele traficului de persoane au dreptul să primească servicii specializate de asistență și protecție de îndată ce au statut de victimă prezumată, potențială sau identificată.*
- **Datoria de a raporta a principalelor categorii profesionale** care pot intra în contact cu o potențială victimă a traficului de persoane și care vor avea atribuții în implementarea MNIR: polițiști din poliția națională la nivel local, poliția locală, poliția transporturi etc; jandarmi; polițiști IGPF; polițiști IGI; inspectori de muncă; echipe mobile ale furnizorilor publici sau privați de servicii sociale; asistenți sociali, psihologi, juriști și alte categorii de personal din cadrul furnizorilor publici sau privați de servicii sociale; personal medical din toate domeniile, inclusiv angajații Direcțiilor de Sănătate Publică, medicii specialiști în medicină legală; cadre didactice; consilieri școlari; inspectori școlari; operatorii liniei telefonice pentru victimele violenței domestice, cu numărul unic 0800.500.333; operatorii numărului unic național 119 pentru sesizarea cazurilor de violență asupra copilului; interpreți și mediatori interculturali; personalul organizațiilor neguvernamentale; reprezentanți ai organizațiilor internaționale; preoți; notari; avocați; lucrători AJOFM; membri ai comunității, inclusiv ai comunităților românești din afara granițelor; reprezentanți ai DRP; oficiali din ambasade și consulate ale României.
- **Recunoașterea rolului ONG-urilor specializate**, adică al organizațiilor și al fundațiilor acreditate ca furnizori de servicii sociale, care oferă servicii specializate de asistență pentru victimele traficului de persoane/de minori sau victimele infracțiunilor.

Este important de menționat și faptul că rolul ANITP s-a schimbat, devenind Punct Central de Notificare în cadrul mecanismului de identificare și referire a victimelor traficului de persoane (inclusiv prin intermediul unor formulare pe baza

unor liste de indicatori specifici ai celor mai importante tipuri de exploatare - sexuală, prin muncă, cerșetorie - și conform celor trei elemente ale traficului de persoane - acțiune, mijloace și scop).

Rămân de clarificat unele din sugestiile platformei care nu au fost luate în considerare în elaborarea variantei finale adoptate, cum ar fi **prevederile privind asistența și protecția victimelor din țări terțe identificate pe teritoriul României**, provizii pe care le considerăm importante, dar care ar presupune un demers de modificări legislative mai elaborat.

În concluzie, având în vedere **noua formă juridică** conferită Mecanismului Național de Identificare și Referire prin adoptarea sub forma unei Hotărâri de Guvern și **obligatia de denunțare** a infracțiunilor de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile și infracțiunilor împotriva integrității și libertății sexuale a minorilor instituită prin Art. 266 alin 1^{al} din Codului Penal, Platforma ProTECT accentuează **obligatia** tuturor instituțiilor și organizațiilor cu atribuții în implementarea mecanismului de a elabora și implementa proceduri clare de punere în aplicare a acestuia. Conform acestor proceduri, fiecare categorie profesională relevantă și orice angajat sau funcționar public va fi abilitat să acționeze conform legii atât în detectarea unei victime potențiale, cât și în abordarea corectă a victimei, notificarea, sesizarea și referirea acesteia către organele și organizațiile competente.

ProTECT este o coaliție a organizațiilor specializate care luptă împotriva traficului de persoane și pentru protejarea drepturilor victimelor și supraviețuitorilor, care reunește în acest moment douăzeci și trei dintre cele mai active organizații neguvernamentale din domeniu. Misiunea ProTECT este de a acționa ca factor catalizator și centru de resurse pentru membrii săi și alte entități publice și private cu scopuri similare, astfel încât acestea să colaboreze într-un mod eficient în prevenție, protecție și asistență a victimelor, capacitate și advocacy, pe proiecte și inițiative cu un impact din ce în ce mai mare în combaterea traficului de persoane.

Contact ProTECT
secretariat@traficdepersoane.ro
Loredana URZICĂ-MIREA,
loredana@eliberare.com